

Til:
Miljøministeren samt forligspartierne bag den politiske
aftale om udvidet producentansvar for emballage

Taastrup, den 30. august 2023

Vedr. producentansvaret for emballage

Emballageretur driver producentansvar for emballage på vegne af vores medlemsvirksomheder. Emballageretur er en del af Retur-familien, som udover Emballageretur også omfatter de kollektive ordninger Elretur, Batteriretur og Tekstilretur.

I den egenskab deltager Emballageretur bl.a. i forhandlingsudvalget vedrørende økonomisk kompensation af kommunerne, som er nedsat af Miljøministeriet. I forlængelse af vores udvalgsdeltagelse tillader vi os at rette henvendelse til Miljøministeren samt forligskredsen bag den politiske aftale.

Emballageretur har en væsentlig bekymring, som vi ved flere lejligheder har forsøgt at adressere. Det er imidlertid ikke lykket at få denne bekymring inddraget i høringsudkastet vedrørende ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv.) i tilstrækkelig grad. Dette er årsagen til, at vi nu vælger at rette henvendelse, da vores bekymring vil have afgørende betydning for det kommende producentansvar på emballage.

Det skal indledningsvis nævnes, at Emballageretur ser positivt på det kommende producentansvar for Emballage. Emballageretur har store forventninger til, at producentansvaret kan bidrage positivt til affaldsminimering samt styrke brugen af emballage, som i højere grad er baseret på genanvendte materialer i årene fremover.

Det skal nævnes, at Emballageretur er tilhænger af konkurrence. Konkurrencen skal baseres på, at den enkelte producent kan påvirke egne omkostninger og sine forretningsvalg. Vi finder det usundt, hvis konkurrencen baseres på udefrakommende ulige omkostninger, der tilsidesætter producentens egentlige konkurrencekraft.

Tildeling

Producentansvaret for emballage har ikke til formål at skabe en økonomisk ubalance mellem emballagepåfylderne, importørerne og ompakkerne (i det følgende samlet kaldt; producenterne). Den økonomiske

ubalance sker alene, fordi producenterne er pålagt at dække kommunernes varierende omkostningerne til indsamling af emballageaffald (eksterne omkostninger), og som producenterne ikke har mulighed for at ændre.

Producenterne er ansvarlige for indsamlingen og miljøbehandlingen af de emballager, som de sætter på markedet i Danmark. For at opnå en fair fordeling af forpligtelsen bør den kommunale omkostning til husstandsindsamlingen fordeles ligeligt i forhold til producenterens markedsandele opdelt på emballagematerialer.

Ved opstart af producentansvaret for emballage den 1. januar 2025, vil producenterne løbende indrapportere deres afsatte markedsførte emballagemængder via Emballageretur til Dansk Producentansvar (DPA). En af DPA's opgaver er at fordele indsamlingsforpligtelsen mellem producenterne (i praksis de kollektive ordninger (KO)), så de enkelte KO'er tildeles geografiske områder hvori de skal overtage det kommunalt indsamlede husholdningsaffald.

Den kommunale indsamling udbydes af kommunerne, hvilket betyder, at der er forskellige løsninger og vilkår på tværs af de enkelte kommuner. Summen er, at omkostningerne ikke er ens mellem kommunerne.

Tildelingsmekanismen som foreslået i høringsudkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse har den konsekvens, at den geografiske tildeling bliver skæv i forhold til enhedspriserne, hvorved to ens producenter vil kunne blive pålagt forskellige krav om økonomiske kompensation for en service, der i princippet er den samme. Resultatet bliver, at producenterne vil opleve, at deres konkurrencekraft kommer i ubalance, desuagtet, at deres forretningsaktivitet er ens.

Det vurderes af Miljøstyrelsen (COWI), at husholdningsandelen af emballageaffaldet beløber sig til 1,5 mia. DKK årligt. Den økonomiske ramme er således ganske betydelig. De økonomiske ubalancer kan derfor nemt føre til konkurser blandt producenterne og/eller KO som konsekvens.

Den sunde konkurrencekraft består i, at producenterne kan konkurrere på økonomiske parameter, hvortil de selv kan påvirke omkostningerne, herunder design, materialevalg, produktion, distribution, ESG etc.

Emballageretur anbefaler derfor, at den politiske aftale justeres, så den geografiske tildeling sker på lige økonomiske forhold. Hvilket enten kan ske gennem enten enhedsomkostninger eller et finansielt clearing house.

1) *Enhedsomkostninger*

De nuværende kommunale indsamlingsordninger er skabt gennem mange årtier og er baseret på til- og fravalg i de enkelte kommuner. De forskellige til- og fravalg giver sig udslag i kommunernes omkostningsniveau, som er meget forskellige fra kommune til kommune. Kommunernes omkostningsniveau bestemmes i høj grad gennem EU-udbud og den endelige tilbudspris er bl.a. afhængig af den enkelte kommunes valg af serviceniveau overfor borgerne, valg af udstyr og materiel og andre kommune-specifikke udbudskriterier.

Hvis kompensationen skal baseres på en fair og omkostningsægte prissætning på tværs af kommunegrænser (tildelingsområder), kan der anvendes enhedspriser fordelt på fx husstandstype. Der betales således den samme kompensation til alle enfamiliehuse og ligeså etageejendomme og sommerhuse uanset beliggenhed.

Alle husstande kompenseres ligeligt uanset tid, sted, system og metode. Det betyder, at alle kommuner modtager samme kompensation pr. enhed (enfamiliehus, etageejendom og sommerhus).

Producenternes betaling vil i dette tilfælde være ens pr. procent markedsandel.

Ved denne model opstår der ingen ubalance i konkurrencen mellem producenterne og KO, i og med at den pålagte økonomiske kompensation til kommunerne baseres på enhedsomkostninger.

2) *Finansielt clearing house*

Hvis producenter og KO skal dække de specifikke omkostninger, der er til indsamling, transport og behandling af emballageaffaldet i hver enkelt kommune baseret på lokale udbud, vil det, som tidligere nævnt, føre til en ubalance mellem producenterne og KO. Det vil medføre, at de producenter, som tildeles kommuner med de laveste omkostninger (bedste priser) vil få en konkurrencefordel. Der vil med andre ord kunne opstå en situation, hvor fx en producent vil have væsentligt lavere omkostninger udelukkende på basis af tildelingsprocessen. Den modsatte situation opstår i tilfælde med dyre kommuner.

For at eliminere sådanne situationer kan et finansielt clearing house (FCH) bringes i anvendelse. Kommunerne vil indsende deres faktiske omkostninger (baseret på indsamlingskontakter) til et FCH, som fx kan drives i regi af DPA. FCH vil herefter fordele den samlede omkostningsmasse mellem producenter og KO baseret på deres markedsandele. De enkelte kommuner vil modtage kompensation fra DPA på vegne af producenterne, som modsvarer deres kontraktuelle forpligtelser.

Producenternes betaling vil være ens pr. procent markedsandel.

Ved denne model opstår der ingen ubalance i konkurrencen mellem producenterne og KO på basis, at den pålagte økonomiske kompensation til kommunerne.

Producenterne og kommunerne bør i givet fald være repræsenteret i et koordinationsudvalg i FCH.

Emballageretur står naturligvis til disposition for eventuelle spørgsmål og uddybninger.

Med venlig hilsen
Emballageretur
Morten Harboe-Jepsen
CEO

